

**Професійний стандарт
„Машиніст екскаватора ”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Управління екскаватором при виконанні розкривних, видобувних, переекспаваційних, зачисних, відвальних і вантажно-розвантажувальних робіт на основних технологічних ділянках структурних підрозділів комбінату.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість та розробка кар'єрів	Розділ 07	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Клас	Підклас
8	811	8111
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування та устаткування для перероблення корисних копалин	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Машиніст екскаватора 8111

1.5. Професійна кваліфікація

Машиніст екскаватора 4 розряду – трудові функції А, Б, Д, Е, Є, Ж, З.

Машиніст екскаватора 5 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е, Є, Ж, З.

Машиніст екскаватора 6 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е, Є, Ж, З.
Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення зазначені у п. 5.

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом начальника зміни; майстра гірничої виробничої дільниці; майстра виробничої дільниці; механіка дільниці; енергетика дільниці.
Може ставити завдання машиністу екскаватора нижчого розряду; учню машиніста екскаватора.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів зі змішаних тканин.

Білизна натільна.

Черевики шкіряні.

Рукавиці комбіновані.

Онучі сукняні.

Жилет сигнальний.

Каска захисна з підшоломником.

Окуляри захисні.

Респіратор пилозахисний.

Вкладиші протишумові або навушники.

Діелектричні рукавички.

Діелектричні боти.

Діелектричні килимки.

Інструмент з ізолюючими ручками.

Ізолюючі штанги.

Запобіжний пояс.

Костюм для захисту від знижених температур загальних виробничих забруднень і механічних впливів.

Чоботи шкіряні утеплені з жорстким підноском.

Підшоломник утеплений.

Засоби колективного захисту

Розмітка території на лінії безпечного руху по території ділянки за встановленими маршрутами.
 Захисні кожухи, огороження.
 Засоби пожежогасіння.
 Засоби сигналізації.
 Поручні, перила.
 Захисні заземлення електроустановок та обладнання.
 Блокувальні захисні пристрої.
 Бірочна система.
 Плакати і знаки безпеки.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта, вища освіта (молодший спеціаліст).

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Машиніст екскаватора”.

Пройдення навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Пройдення вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Навчання і перевірка знань на другу кваліфікаційну групу з електробезпеки і наявність відповідного посвідчення.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

уважність;

пам'ять зорова та слухова;

емоційна стійкість;

стійкість до впливу стресів;

відповідальність;

орієнтація у просторі;

здатність до адаптації.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Машиніст екскаватора” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Машиніст екскаватора”:

4-5 кваліфікаційні розряди за професією «Машиніст екскаватора» – 4 рівень НРК;

6 кваліфікаційний розряд за професією «Машиніст екскаватора» – 5 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка за професією „Машиніст екскаватора” 4 розряду – наявність повної загальної середньої або професійної (професійно-технічної) освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка за професією „Машиніст екскаватора” 4 розряду проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві.

Перепідготовка за професією „Машиніст екскаватора” 5 розряду проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві.

2.3. Підвищення кваліфікації без присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора” 5 розряду. Практичний досвід роботи за професією „Машиніст екскаватора” 4 розряду – не менше 1 року.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора” 6 розряду. Практичний досвід роботи за професією „Машиніст екскаватора” 5 розряду – не менше 1 року.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання машиніста млинів

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань:

охорони праці, пожежної безпеки;

правил виконання робіт на висоті;

правил виконання робіт з відповідної групи з електробезпеки;

за професією стропальник.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Закон України «Про охорону праці».

Гірничий закон України від 06.10.1999 № 1127-XIV.

НПАОП 0.00-1.15-07. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті.

НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

НПАОП 0.00-1.58-12. Правила охорони праці під час експлуатації електроустаткування та електромереж на відкритих гірничих роботах.

НПАОП 40.1-1.07-01. Правила експлуатації електрозахисних засобів.

НПАОП 0.00-1.33-94. Правила безпеки при розробці родовищ корисних копалин відкритим способом.

НПАОП 0.00.-1.30-01. Правила безпечної роботи з інструментом та пристроями.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльності затверджені в установленому порядку:

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Коллективний договір.

Стандарти, накази, положення, інструкції та інші нормативні документи, що забезпечують відповідний вид трудової діяльності.

Система управління охороною праці.

Загальнооб'єктова інструкція про заходи пожежної безпеки.

Технологічна інструкція.

Робоча інструкція машиніста екскаватора.

Інструкція з охорони праці для машиністів екскаватора.

4. Загальні компетентності

1. Знання професійної лексики.
2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
3. Здатність працювати в команді.
4. Дотримання професійної етики.
5. Запобігання конфліктних ситуацій.
6. Вміти користуватися контрольно-вимірювальними приладами, системами сигналізації і блокування.
7. Знати методи безпечного виконання робіт з обладнанням, механізмами та інструментом, тощо.
8. Знати основи ощадливого виробництва.
9. Знати правила охорони праці та промислової безпеки.
10. Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Огляд і перевірка устаткування перед початком робіт	Здатність проводити огляд зовнішнього стану елементів живлення екскаватора	А1
		Здатність проводити зовнішній огляд металоконструкцій механізмів	А2
		Здатність перевіряти стан освітлення, електроапаратури і сигнальних пристроїв	А3
		Здатність перевіряти роботи основних приводів і допоміжних механізмів	А4
		Здатність перевіряти затягування болтових з'єднань, закріплюючих машин і апаратів, стан ізоляції, наявність мастила і відсутність її витікання, надійність кріплення з'єднувальних кабелів	А5
		Здатність проводити зовнішній огляд і перевірку пневматичної системи керування гальмами	А6
		Здатність проводити перевірку гальм головних приводів	А7
		Здатність проводити перевірку кріплення і стану робочого обладнання	А8
		Здатність проводити перевірку системи мащення	А9
		Здатність проводити перевірку гідроциліндрів, гідравлічних мереж та з'єднань, на предмет відсутності течі та пошкоджень	А10
		Здатність проводити огляд моторного відсіку	А11

		Здатність проводити перевірку рівня мастила та охолоджуючої рідини двигуна	A12
		Здатність проводити перевірку наявності, справності та терміну придатності інструменту, протипожежних засобів, засобів електробезпеки і засобів індивідуального захисту	A13
		Здатність вести журнал прийому-здачі зміни	A14
Б	Технічне обслуговування	Здатність проводити зовнішній догляд за механізмами	Б1
		Здатність проводити технічне обслуговування робочого обладнання	Б2
		Здатність проводити технічне обслуговування обладнання на поворотній платформі;	Б3
		Здатність проводити технічне обслуговування ходового візка	Б4
		Здатність проводити натяжку і вирівнювання канатів	Б5
		Здатність проводити регулювання механізмів і робочого обладнання	Б6
		Здатність проводити мащення механізмів	Б7
		Здатність вести документацію	Б8
В	Технологічні роботи	Здатність управляти екскаватором при розкривних, видобувних, переекспаційних, зачищувальних, відвальних та вантажно-розвантажувальних роботах та гірничо-технічній рекультивациі	В1
		Здатність проводити підготовку робочої площадки	В2
		Здатність проводити підсіпку підшви екскаватора	В3

		Здатність забезпечувати виїмку гірничої маси за сортами	B4
		Здатність проводити завантаження залізничного і автомобільного транспорту	B5
		Здатність проводити переєккавацію і прийом гірничої маси	B6
		Здатність проводити профілювання траси екскаватора	B7
		Здатність проводити перегін екскаватора	B8
		Здатність проводити переїзд екскаватора	B9
		Здатність проводити переукладання живильного кабелю	B10
		Здатність відключати /підключати живильний кабель	B11
Г	Відпрацювання вибою	Здатність планувати вибій, верхнього та нижнього майданчиків уступу	Г1
		Здатність проводити зачистку вибою	Г2
		Здатність проводити розбирання вибою	Г3
		Здатність прибирати козирки і нависання	Г4
		Здатність проводити селективну розробку вибою	Г5
		Здатність відсипати уловлюючий вал і обвалування	Г6
		Здатність відводити ґрунтові води	Г7
		Здатність проводити підготовку зумпфа для відкачування води	Г8
		Здатність проводити роботи з попередження і ліквідації аварій при виявленні не підірваних вибухових речовин у вибої	Г9

Д	Допоміжні роботи	Здатність проводити проходку нагірних каналів	Д1
		Здатність проводити проходку траншей і з'їздів	Д2
		Здатність проводити роботи з ліквідації осідання екскаватора	Д3
		Здатність очищати від породи днища думпкарів	Д4
		Здатність проводити очищення від породи залізничних шляхів	Д5
		Здатність проводити очищення ковша	Д6
Е	Ремонт екскаватора	Здатність складати дефектні відомості	Е1
		Здатність виконувати підготовчі роботи	Е2
		Здатність розбирати, складати схем згідно наряду-допуску	Е3
		Здатність давати допуск ремонтної бригади по наряду-допуску для робіт в електроустановках	Е4
		Здатність проводити контроль за виконанням ремонтних робіт	Е5
		Здатність управляти екскаватором під час ремонту	Е6
		Здатність брати участь у ремонтних роботах в складі ремонтної бригади	Е7
		Здатність регулювати механізми і робоче обладнання	Е8
		Здатність проводити перевірку працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт	Е9
		Здатність виконувати вантажно-розвантажувальні робіт за допомогою вантажопідіймальних механізмів	Е10

Є	Дотримання норм та правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Є1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Є2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Є3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Є4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Є5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використовувати засоби колективного та індивідуального захисту	Є6
Ж	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків	Ж1
		Здатність надавати першу долікарську допомогу постраждалим від нещасних випадків та у разі погіршення стану здоров'я	Ж2
		Здатність транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги	Ж3

З	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	31
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	32
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	33

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
------------------------	----------------------------------	---	---------------	--------------------------

<p>A. Огляд і перевірка устаткування перед початком робіт</p>	<p>A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14</p>	<p>Окремий комутаційний пункт; заземлюючі і замикаючі пристрої; високовольтний гнучкий кабель; ввідна коробка; силовий трансформатор; апаратура освітлення; командоконтролери і командоапарати кінцевих вимикачів; вентилятори, маслостанції; редуктора; електродвигуни та генератори; пристрої автоматичного контролю ізоляції 220 В/380 В; ківш; стріла підвіска стріли; напірний механізм; механізм відкривання днища; двонога стійка; лебідка підйому; напірна лебідка; тягова лебідка; допоміжна лебідка; механізм повороту; центральна цапфа; пневматична система</p>	<p>3.1. Будова і технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів; 3.2. Правила підключення екскаватора до електромереж; 3.3. Принцип роботи та призначення застосовуваних засобів вимірювань і автоматичних пристроїв; 3.4. Основи електротехніки і механіки; 3.5. Основи електрослюсарної справи; 3.6. Принцип роботи пневматичного обладнання; 3.7. Правила ведення встановленої документації</p>	<p>У.1. Візуально визначати стан вузлів, деталей і обладнання; У.2. Використовувати слюсарний інструмент; У.3. Вести встановлену документацію.</p>
--	---	---	--	---

<p>Б. Технічне обслуговуван ня</p>	<p>Б1 Б2 Б3 Б4 Б5 Б6 Б7 Б8</p>	<p>Вузли та деталі екскаватора; ківш; рукоять; стріла; підвіска стріли; напірний механізм; механізм відкривання днища; двонога стійка; лебідка підйому; напірна лебідка; тягова лебідка; механізм повороту; центральна цапфа; пневматична система управління; система густої змазки; кузов, вентиляція, освітлення; нижня рама і ходові механізми; механізм крокуючий; роликове коло; канати; мостовий і консольний крани; електродвигуни; Генератори гідроциліндри; гідравлічні мережі; моторний відсік; двигун; апаратура управління; огороження; резервні деталі</p>	<p>3.1. Види і регламент технічного обслуговування; 3.2. Будова і технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів; 3.3. Принцип роботи механічного, пневматичного та електричного обладнання екскаватора; 3.4. Види несправностей у роботі устаткування і методи їх визначення; 3.5. Причини виникнення технічних несправностей, заходи щодо їх запобігання та ліквідації; 3.6. Основи електрослюсарної справи; 3.7. Порядок заміни швидко зношуваних деталей і вузлів екскаватора; 3.8. Основи електротехніки, автоматики і механіки; 3.9. Види мастильних матеріалів; 3.10. Перелік робіт з технічного обслуговування, яке виконує</p>	<p>У.1. Проводити роботи з зовнішнього догляду за механізмами; У.2. Візуально визначати стан вузлів, деталей і обладнання; У.3. Виконувати роботи з технічного обслуговування обладнання; У.4. Використовувати слюсарний і ударний інструмент; У.5. Застосовувати правила, інструкції з технічного обслуговування; У.6. Виконувати роботи з регулювання механізмів і робочого обладнання; У.7. Виконувати роботи з натяжки напірного і поворотного канатів; У.8. Користуватися інструментом для змащування</p>
---	--	---	--	--

<p>В. Технологічні роботи</p>	<p>V1 V2 V3 V4 V5 V6 V7 V8 V9 V10 V11</p>	<p>Залізничний транспорт; автомобільний транспорт; гірничча маса екскаватор; паспорт екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі залізничного транспорту; паспорт перевантажувальних пунктів; паспорт екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі автомобільного транспорту; паспорт екскаваторних вибоїв на залізничних відвалах; паспорт вантаження гірничої маси; паспорт відвалоутворення; проект організації робіт на перегін екскаватора; засоби зв'язку; засоби пожежогасіння; засоби індивідуального та колективного захисту</p>	<p>3.1. Інформація стосовно гірничо-геологічних порі кар'єру; 3.2 Будова, технічні характеристики екскаватора; 3.3. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання; 3.4. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми керування механізмами; 3.5. Методи проведення різних способів екскавації в залежності від системи і умов розробки; 3.6. Методи використання різних способів експлуатації в залежності від системи і умов розробки; 3.7. Фізико-механічні властивості розроблюваних порід; 3.8. Відмінність корисних копалин від породи; 3.9. Основні відомості про ведення гірничих робіт і гірничо-геологічну характеристику ділянки; 3.10. Ознаки зсувних явищ; 3.11. Правила</p>	<p>У.1. Управляти екскаватором під час виконання розкривних, видобувних, переєкскаваційних, зачищувальних, відвальних та вантажно-розвантажувальних робіт та гірничо-технічної рекультивації; У.2. Виконувати роботи з підготовки робочої ділянки і підсилення підосви екскаватора; У.3. Виконувати сортування гірничої маси; У.4. Виконувати роботи з навантаження залізничного і автомобільного транспорту; У.5. Виконувати роботи по переєкскавації і прийому гірничої маси; У.6. Виконувати роботи з профілізації траси екскаватора; У.7. Виконувати роботи з переїзду і перегону екскаватора; У.8. Управляти екскаватором при пересуванні і маневрах; У.9. Виконувати роботи з</p>
--	---	--	--	--

<p>Г. Відпрацюван ня вибою</p>	<p>Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6 Г7 Г8 Г9</p>	<p>Вибій екскаватор; додаткове обладнання для прибирання козирків і нависань; паспорта екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі залізничного транспорту; паспорта екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі автомобільного транспорту; паспорта екскаваторних вибоїв на залізничних відвалах; паспорта відвалоутворенн я; карти завантаження транспортних судин; засоби зв'язку; засоби пожежогасіння; засоби індивідуального та колективного захисту</p>	<p>3.12. Інформація стосовно гірничо- геологічних порід кар'єру; 3.2. Будова, технічні характеристики екскаватора; 3.3. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання; 3.4. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми керування механізмами; 3.5. Методи проведення різних способів екскавації в залежності від системи і умов розробки; 3.6. Способи відпрацювання вибою; 3.7. Відмінність корисних копалин від породи; 3.8. Порядок дій в аварійних ситуаціях; 3.9. Правила попередження і ліквідації аварій при виявленні не підірваних вибухових речовин у вибої.</p>	<p>У.1. Планувати вибій; У.2. Зачищати вибій; У.3. Виконувати роботи з розбирання вибою; У.4. Використовувати додаткове обладнання для прибирання козирків і нависань; У.5. Виконувати селективну розробку вибою; У.6. Виконувати відсипання уловлюючого валу і обвалування; У.7. Працювати в обводненому і нестійкому вибої; У.8. Виконувати роботи по відводу грунтових вод; У.10. Готувати зумпф для відкачування води; У.11. Визначати не підірвані вибухові речовини у вибої.</p>
---	---	--	--	--

<p>Д. Допоміжні роботи</p>	<p>Д1 Д2 Д3 Д4 Д5 Д6</p>	<p>Екскаватор; думпкари; залізничний шлях; ківш; паспорт проходки екскаватором траншей і з'їздів; металеві опорні листи; дерев'яні підкладки; додаткове обладнання для очищення від породи днищ думпкарів; інструмент для очищення ковша і залізничних шляхів; засоби зв'язку; засоби пожежогасіння; засоби індивідуального та колективного захисту</p>	<p>3.1. Інформація стосовно гірничо- геологічних порід кар'єру; 3.2. Будова, технічні характеристики екскаватора; 3.3. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання; 3.4. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми керування механізмами; 3.5. Методи проведення різних способів екскавації в залежно від системи і умов розробки.</p>	<p>У.1. Виконувати роботи з проходки нагірних каналів; У.2. Виконувати роботи з проходки екскаватором траншей і з'їздів; У.3. Виконувати роботи з ліквідації просідання екскаватора; У.4. Використовувати додаткове обладнання; У.5. Очищати від породи днища думпкарів, залізничні колії і ківш.</p>
------------------------------------	--	---	---	--

<p>Е. Ремонт екскаватора</p>	<p>E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 E8 E9 E10</p>	<p>Робоче обладнання екскаватора; обладнання на поворотній платформі; ходовий візок; механізм шагання; наряд-допуск; технологічні карти; обтиральний матеріал; слюсарний інструмент; кувалда; брухт; монтування; молоток; мастило; обладнання та інструмент для змащення; засоби індивідуального та колективного захисту</p>	<p>3.1. Види і періодичність ремонту; 3.2. Будова, технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів 3.3. Принцип роботи механічного, пневматичного та електричного обладнання; 3.4. Технічний пристрій і характеристики обслуговуваного обладнання; 3.5. Кінематичні, електричні та пневматичні схеми екскаватора; 3.6. Карти БМП; 3.7. Електрослюсарна справа</p>	<p>У.1. Скласти дефектні відомості; У.2. Виконувати роботи з розбирання, складання схем згідно карт БМП; У.3. Контролювати виконання ремонтних робіт; У.4. Управляти екскаватором під час ремонту; У.5. Виконувати необхідні ремонтні роботи у складі ремонтної бригади; У.6. Виконувати регулювання механізмів і робочого обладнання; У.7. Виконувати роботи з перевірки працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт; У.8. Виконувати вантажно- розвантажувальні роботи за допомогою мостового і консольного кранів, а так само допоміжної лебідки</p>
---	---	--	--	--

<p>Є. Дотримання правил з охорони праці та промислової безпеки</p>	<p>Є1 Є2 Є3 Є4 Є5 Є6</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.</p>	<p>3.1. Політики та мети підприємства в галузі охорони праці; 3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до машиніста екскаватора (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця); 3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту; 3.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів; 3.5. Пожежонебезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту; 3.6. Позиції плану ліквідації аварій; 3.7. Вимоги</p>	<p>У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва; У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту; У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій»; У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт; У.5. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку; У.6. Виконувати положення Колективного договору підприємства; У.7. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт; У.8. Проводити аналіз безпечного виконання робіт.</p>
--	--	---	--	---

<p>Ж. Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках</p>	<p>Ж1 Ж2 Ж3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для машиніста екскаватора</p>	<p>З.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку погіршення стану здоров'я; З.2. Місцезнаходження засобів для надання долікарської допомоги; З.3. Порядок виклику «Швидкої допомоги», пожежної частини, номерів телефонів служб екстреного реагування; З.4. Правила транспортування постраждалих при нещасних випадках; З.5. Склад та застосування лікарських препаратів.</p>	<p>У.1. Визначити характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків У.2. Надавати першу долікарську допомогу постраждалим від різних видів травм та у разі погіршення стану здоров'я; У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
--	-------------------------	---	--	---

<p>3. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>31 32 33</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів</p>	<p>3.1. Політика підприємства в галузі охорони навколишнього середовища; 3.2. Цілі підприємства в галузі екології; 3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С, 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС); 3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища; 3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу; 3.7. Інструкції з поводження з відходами; 3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів. 3.9. Закон України «Про відходи», «Про охорону земель».</p>	<p>У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах. У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>
---	-------------------------	--	--	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу «Федерація металургів України».

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту